

# Ամսացումի Էփեսոս

## Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

### ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԷ ՄԻՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ԻՌԻՆՃԻ ՄԵՆԷ

1867 ԱՊՐԷԼ 26 ՉՐԵԼԻՄՊԻՆ

ՆԻՒՄԵՐՈ 335

Դրանք մեծ իջեցան հաջորդաբար 6 եռանկ 300 տոննայի վերինը, և ներքին գործի, բոլոր փառաբանների շնորհիվ օլաբադ, 200 զմ. օլաբադ, ալթը օլաբադ 100 զմ. օլաբադ, և ներքին տարի 50 տոննայի փառաբան օլաբադ տար:

Իրանաբը շտեյնը օլաբադը ինչ, զի-բինի տեղատար 3, իրանի տեղատար 2, և ինչինի տեղատար 1, և զուրուշ օլաբադ տար:

Մեծագ զե օլաբադ, Պեյ-օլաբադ տարու-ե լուս 467 ներքին տեղատար ԼԵՎԱՆՔ ՆԵՐԱՆՏ Թաղա-նեռնա, և օլաբադ 8, փառաբան և օլաբադ տար:

Հավանքն ֆենալընտան, տիւն ախ-չամբի Մանգուսմիդ պու կիւն չըգարը-մը: տար:

#### ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽՈՒՄՆԱՆԵՆ

Բուսիանըն Ամերիգա գրթասընը. Միւսթէմէայի Ամերիգա տաթմը զուտուղու, պազըլարընձա 7 միլեօն թալէրէ օլմաներայ, իւրա 10 միլեօն իմիշ: Մէգ քիւր էեալաթտա պուլունան էհալի քէնտի հու-գուլունու հէր պիր վէճ իւ սագլա-երայ, վէ պունտան իւ սէնէեէ գատար Բուսիա թօրաղընա կիթմէր իսթէտիկի հալուէ կիտէպիլէճէկի, ֆաղաթ միւտ-տէթի մէգ քիւրտէն սօնրա գալան քեաֆ-ֆէի էհալի Ամերիգա երիտի մագամըն-տա թուլթու լաճագլարը Բաթրի նամլա-վէթառա օգուլունու տուր:

— Բրէնս կորչագօֆ ձէնապլէրինին սօն տէֆա եօլճուլուգլարընտա, Մ. տը Պիզմարդ սինոր պաշընտա միւշարիլէյհ իլէ պիր կիլի միւշալէրէ իթմիշ օլաուգ-լարը, Լօնտրանըն էնթէրնասիօնալ նամ զագէթաթ իթմիտա շաեան սուրէթ-տէ պէլաիրմիշ տիր:

— Չինտէ Սանկհայ շէհրինին իրէթ թիւճճարլարը, էճնէպի տէվլէթլէրի գօնսօլալարընա միւրաճաթ իտէրէթ, պատէգին բիշին ագճէ կէօնտէրիլմէտիթ-ճէ, իրէթ սաթամանաճագլարընը իֆատէ վէ խուսուսու մէգպուրուն քէնտի վա-թանտալարընա իսթար իյլէմէլէրինի բե-ճա իթմիշտիր տիր:

— Գօլէրանըն պու սէնէ տախի եա-երմամասը նիեթթինէ մէպնի, հաճըլարը կէօթիւրէն սէֆինէլէր իշին թէմիդ բրա-թ իգլարը օլա տախի, երնէ սէրպէթճէ լիմանա կիրիպ վէ եիւթ եախօտ առամ չըգարմամլարը Մալթա վէ ճիպրալ-թար հիւքիւ մէթլէրի Թարաֆընտան գա-րար վէրիլմիշ օլաուղու էթիթ նամ զա-գէթառա օգուլունու տուր:

— Ալաֆրանկա ապրիլ 30 տա Տրէզ-տէն Վիէննանըն Բրէս նամ զագէթառա շէթլին պիր թէլէկրաֆանէգարէն, Բու-սիանըն խարիճիէ նագըրը Բրէնս կորչա-գօֆ, կէշէնտէ Մ. տը Պիզմարդ իլէ պիր միւլագաթտա, ձէնը զու հուրինտէ Ալթու-թրիտա ֆրանսա իլէ պիրլէշէճէ օլաւ իսէ, Բուսիա տախի Ալթմիթիա գարըն տու-րաճաղըն պիրտիրմիշ տիր: Պու նիեթթէ մէպնի սինոր պաշընտա խալիլմէ առա-քիր թէրաքիւմ իթմէրտէ օլապ, վէ պու եարտմարընա մուգապիլ Բուսիա Ալթմիթիանըն կալիցեա էեալէթինի գալթ իտէճէթ իմիշ:

— Ինկիլթէրանըն շիմտիքի վիւքէլա-սը մէմուրիեթտէ գալտըրը հալտէ, Խ-թանպօ, սէֆիրի Լօրա Լայընա ձէնտպլէրի-նին ֆարիդ սէֆիրի թալիլին օլաւաճաղը գարար վէրիլմիշ օլաուղու Լէվանթտա օ-գուլունու տուր:

— Գալաթա մէթթէպի նագըրը Մի-րալայ Խամայիլ պէյ հագըթթլէրինին, Օ-լէնտօրֆ նամ քիթապը լիսանը լէթա-ֆէթ լէսան օլա թիւրքլէթ թէրճէմէ իթմիշ օլաուղու, Ուիլլի թալմըգառ օ-գուլունու տուր:

— Իթալեա գըրալը հագըթթլէրինին վէլիյա հալտարը, բրէնս Հիւմպէրթին ագ պիր միւտտէթ իշին սեեալաթա չըգա-րագ, իպթիտա Պէրլին Սէն Բէթրսպուրի վիէննա, ֆարիդ, վէ Լօնտրան տախի կէլէճէթ իմիշ:

#### ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԵՆ

Ի Ե Ա Ն Է

Կերչի շու, միլէթիմիդ համիլեթթ-քեարանըն տուղու վէ սախալէթինէ ձէ-սարթթէն թէշէպպիւս իթմիկիմիդ իանէ մատտէսինտէ, պիւլիւք քիւշիւք վէ հէր սընըֆտան օլան զէվաթը իալլիսահան պի-

ղի, եանի գօմիթէմիլի թէշէքքիւրի ա-զիմէ պօրճու իյլէտիքտէն պաշգա, քէն-տի առարը մէմուտէ հէլէրիլէ ումուէն միլէթիմիդէ պիր իպրէթի նաուիր իւլէմ-տալ օլմուշար, վէ հէր քէսի թարիզը ֆագիլէթէ թէշէպ Խյէմիշտիր տիր, վէ կերչի, պիր սահիպ սէրվէթին պին զու-րուշու միսիլու, պիր ֆագըր ու սէֆի-լին պիր զուրուշու տախի, հուգուրի բէպ-պանիտէ գապուլէ շաեան պուլուլաճա-լը պիշէքք օլաուղտան պաշգա, նէգոի մէգաթիշինասանտա տախի թապտիր ու թահսին օլաւնուշ տուր, լաքին, նիշ-տուլղու սուղ սահիպ սէրվէթլէրին, պէյլ-լէ պիր ուղուրտա պէշ փարալարըն տա-խի էսիրկէտիքլէրի մէլտանտէ օլաուղու հալտէ, իզմիրտէ պուլունան զէվաթը հա-միլէթթեարան թարաֆընտան գուհու-րա կէլէն զայրէթի միլէյէ վէ ինսանիլէ, տօղրուսու հատտէն զեեառէ շաեանը թապտիր ու թէշէքքիւր պուլունուշ տուր, զերա, պէյլէ պիր քէսաուլըգ վա-զըթտա, գաթէն, կերէք շէհրի մէգպուր-տա պուլունան հէմշէ հիլիլէրիմիդ թարա-ֆընտան ալթը պին, վէ կերէք եերլիլէրի ձանիպինտէն սէթիդ պին զուրուշ ինանէ իրալինէ հիմմէթ պուլուլաճալ իթէն, պու տէֆա շու ալթիտէքի մէթթուպիլէ պէրապէր, շէհրի մէգպուրտա թէշէք-քիւլ իթմիշ օլան գօմիթէ թարաֆընտան ալթը պին շու գատար պուլուլաճալ պիր գըթա պօնո տախի իրալինէ հիմմէթ պուլուլաճալ տուր, տիմէք տիր քի, իզ-միր համիլէթթեարանը շու իեանէյէ ձէ-ման 20 պին զուրուշ իհտասըլա, քէնտի տուղու վէ սախալէթինի զեեառէտիլլէ իպրազ իթմիշ, վէ պինանէն ալթէյհ զեեա-տէսիլլէ թէշէքքիւրիմիլի տալէթ իյլէ-միշ տիր:

Իֆթիլիալ իտինիդ էյ համիլէթթեար-լար, զերա, սիզին պու ֆագիլէթինիդ:

հէր տիւ վէ հէր լիսանտէ մէտհ ու սէ-  
նալէր իւէ եատ ու թէգքեար գըլընմագ-  
տա տըր :

... Միւէլիւնք :

Իզմիր 14-26 ապրիլ 1867

Յանձնաժողովոյս անդամները մինչեւ  
հիմա 14 187 դահեկան ժողովելու յաջո-  
ղած եւ իզմիրի թշուառաց նկատմամբ  
իրենց մարդասիրական պաշտօնը աւար-  
տած ըլլալով, այսօր կը փութանք զրկե-  
լու նուիրատուներու անուանց եւ իւրա-  
քանչիւրէն առնուած նուէրներուն ցու-  
ցակը, եւ այս գումարէն արդէն առ հա-  
շիւ 8000 զուրուշ զրկած ըլլալով մեա-  
ցորդ 6187 զուրուշ համար ներփակեալ  
կը գտնէք փոխանակագիր մը Արգոյ կա-  
րապետ ... փանոսեանի հրամանի վճա-  
րելի որ Պոլիս Գաւմրու-խան թիւ 3 Ար-  
գոյ Սարգիս Յ. Տէտէեանէ պիտի ընդու-  
նիք :

Մնամ յարգանք

Անդամք Յանձնաժողով Չմիւռնիոյ  
" Ս. Մ. Ալիարեան  
" Մկրտիչ Էքիզեան  
" Գար. Խ. Ճշմարտախօսեան  
" Ս. Չելիկ  
" Ստեբան Յ. Տէտէեան  
" Գրիգոր Չիլինկիրեան  
" Սարգիս Տիրացուեան

ՂԸ :

|                                |      |
|--------------------------------|------|
| Հայկազնեան Մասօնական Տիրան ժո- |      |
| ղովարանէ                       | 4000 |
| Յունաց Մասօնական Սէն Ժորժ ժո-  |      |
| ղովարանէ                       | 545  |
| Խաղաղաց Մասօնական Սթէլլա Եօ-   |      |
| նիա ժողովարանէ                 | 453  |
| Ոթթօման Պանգա                  | 4000 |
| Եղբարք Սպարթալեան              | 4000 |
| Թագուր աղա Սըվաղլեան           | 700  |
| Քուզեների Էֆիա                 | 500  |
| Եղբարք Վարպետեան               | 550  |
| Եղբարք Եսայեան                 | 500  |
| Կոստանդեանք                    | 500  |
| Պանք Լօքալ                     | 500  |
| Իլիօ Բուլօ                     | 500  |
| Վիթէլ                          | 500  |
| Բօլ Լօմէր                      | 500  |
| Ստեփան աղա Պալասանեան          | 200  |
| Եղբարք Ս. Ղոնեանեան            | 200  |
| Յակոբ աղա Մաքսուտեան           | 200  |
| Մկրտիչ աղա Գայսէրլեան          | 200  |
| Թագուր աղա Պարծանքեան          | 200  |
| Բաթէրսօն                       | 200  |
| Քրաթէլի Ալեթի                  | 200  |
| Կարապետ աղա Տէր Գասպարեան      | 200  |
| Եղբարք Էլմասեան                | 200  |
| Պողոս աղա Թ. Պերդամալեան       | 450  |
| Աղագարեան Շահինեան ընկերութիւն | 450  |
| Մատուր աղա Առաքելեան           | 450  |
| Մկրտիչ աղա Էքիզեան             | 450  |
| Գրիգոր աղա Ապրօ                | 450  |
| Յարութիւն աղա Քէօլեան          | 400  |
| Խաչատուր աղա Թ. Տամզանեան      | 400  |
| Խաչատուր աղա Յ. Էքիզեան        | 400  |

|                              |       |
|------------------------------|-------|
| Գաբրիէլ աղա Խ. Ճշմարտախօսեան | 400   |
| Սարգիս աղա Քէօլեան           | 400   |
| Մ. Յակոբ աղա Քուլումեան      | 400   |
| Ստեփան աղա Յ. Տէրէեան        | 400   |
| Անթուան աղա Պալեան           | 400   |
| Բուլթիէ                      | 400   |
| Տէշարմէնթ                    | 400   |
| Յովհաննէս աղա Մաքսուտօֆ      | 400   |
| Քյատօ                        | 400   |
| Մկրտիչ աղա Գորէնթիէ Քօմբանի  | 100   |
| Պողոս աղա Պալեան             | 400   |
| Ստեփան աղա Բանոսեան          | 400   |
| Եղբարք Աւագեան               | 400   |
| Եղբարք Վէմեան                | 400   |
| Նուպար աղա Նուպարեան         | 400   |
| Արթիւր աղա Եսայեան           | 400   |
| Եղբարք Մարկոսեան             | 400   |
| Սրէնսէր բանտօ                | 400   |
| Յակոբ աղա Չաքեան             | 400   |
| Բարսեղ աղա Գրիգորեանի ձեռք   |       |
| Ոսկերչական ընկերութիւնէ      | 400   |
| Նոյնի ձեռք Ոսկերչաց Էսնաֆէն  | 400   |
| Աւետիս աղա Պօեանեան          | 400   |
| Ստեփան աղա Չէլիքեան          | 88    |
| Սարգիս աղա Սէֆէրեան          | 88    |
| Մարտիրոս աղա Ալիարեան        | 84    |
| Ստեփան աղա Իբրիքեան          | 65    |
| Կարապետ աղա Ոսկանեան         | 60    |
| Աղգասէր ոմն                  | 60    |
| Շարլը Մարալինի               | 60    |
| Խաչատուր աղա Աւագեան         | 50    |
| Յովհաննէս աղա Մ. Դերձակեան   | 50    |
| Մ. Դէորդ աղա Կ. Ակասեան      | 50    |
| Կարապետ աղա Մ. Յակոբեան      | 50    |
| Սարգիս աղա Մարտիկեան         | 50    |
| Գրիգոր աղա Չիլինկիրեան       | 50    |
| Բիթուքօ                      | 50    |
| Եղբարք Աւետիքեան             | 50    |
| Չիլինկիր Էսնաֆը              | 50    |
| Աղգասէր ոմն                  | 50    |
| Գ. Աւետիս աղա Տէպէնեան       | 50    |
| Կոստան աղա Կոստանդեան        | 50    |
| Սարգիս աղա Տիրացուեան        | 45    |
| Անտօն աղա Աղասիեան           | 45    |
| Գ. Յ. Բաբազեան               | 45    |
| Պետրոս աղա Պաղըրճեան         | 42    |
| Ստեփան աղա Չախընեան          | 40    |
| Գաբրիէլ աղա Սիվրիհիսարլեան   | 40    |
| Կարապետ աղա Ամիրեան          | 40    |
| Սերովբէ աղա Կիւմլիչհանէլեան  | 40    |
| Յ. Ս. Ղ.                     | 40    |
| Սիրաք աղա Սիւքիասեան         | 40    |
| Սարգիս աղա Թ. Չէլիքեան       | 55    |
| Բարսեղ աղա Գրիգորեան         | 55    |
| Բարսեղ աղա Չէմէնեան          | 54    |
| Սարգիս աղա Ճերմակեան         | 25    |
| Իբրիքի հաճի Յակոբ աղա        | 25    |
| Միլլէր աղա Հալէպլիեան        | 20    |
| Փիլիպպոս աղա Պուլտրըլլեան    | 20    |
| Յակոբ աղա Աղճիեան            | 20    |
| Ճանիկ աղա Էլմասեան           | 19    |
| Տաքէս աղա Յունանեան          | 45    |
| Յակոբ աղա Պերդամալեան        | 10    |
| Պետրոս աղա Տէր Դէորդեան      | 10    |
|                              | 44154 |
| Ստակի տարբերութիւն           | 56    |
|                              | 44187 |

— Շու աթիւտքի իեանէյի հիմմէթ  
իտէն շակիրտանըն զայրէթի, չօգլարա  
իպրէթ օլմաեա շաեան պիր զայրէթ օլ-  
տուղունտան, մէքթուպարըյա պէրա-  
պէր թէշէքքիւրէն պէեան իտէրիզ :

... Խմբագիր :

Պաղչէնիկի եւ Տէօնիէլի աղքատ ժողո-  
ւրդեան համար աղքատիկ թաղիս դպրոցա-  
սիրաց Սանուց ընկերութեան գործադիր ժո-  
ղովոյս կողմանէ հաւաքուած գումարը որ է  
1021-4 զուրուշ, արդարեւ փոքր ալ է նէ  
ընդունեցէք ներբակեալ ցանկովը գրաբերէա-  
լիւնպ. Ս. Աստուածածին

1867 ապրիլ 10

Փոխ. Ատենապետի Փոխ. Ատենադպրի  
Գործ. ժողովոյ Գործ. ժողովոյ  
Խաչատուր Գաբրէլեան Ոսկեհան Մաղլոմեան

ՂԸ :

|                           |      |
|---------------------------|------|
| Յօհաննէս աղա Սարաֆեան     | 40   |
| Երիւնդ աղա Մաղլոմեան      | 5    |
| Դանիէլ աղա Գրիգորեան      | 5    |
| Խաչատուր աղա Գաբրէլեան    | 6    |
| Սերովբէ աղա Ստեփանեան     | 5    |
| Անդրանիկ աղա Բաբելեան     | 5    |
| Մ. Գրիգոր աղա Սափրիչ      | 5    |
| Ոսկեհան աղա Մաղլոմեան     | 5    |
| Յովակիմ աղա Պողոսեան      | 5    |
| Սարգիս աղա Ճանիկեան       | 5    |
| Գրիգոր աղա Նիկողայոսեան   | 5    |
| Սիւնիան աղա Սերովբէեան    | 51-4 |
| Յօհաննէս Էֆէնտի Էնկիւրեան | 6    |
| Յարութիւն աղա Թէորիէեան   | 4    |
| Մ. Տ. Չ.                  | 5    |
| Ռուբէն աղա Կարապետեան     | 5    |
| Մ. Մանուկ աղա Ռէրէթէոսեան | 5    |
| Պողոս աղա Մանուկեան       | 5    |
| Մ. Պողոս աղա Տօնօեան      | 2    |
| Յակոբ աղա Աղասիեան        | 2    |
| Կարապետ աղա Յօհաննէսեան   | 2    |
| Մ. Խաչատուր աղա Աղասիեան  | 2    |
| Մ. Մինաս աղա Պողոսեան     | 2    |
| Մ. Խոսրով աղա Պողոսեան    | 2    |

4021-4

— Իւսկիւտարտա հաճի թագուր աղա-  
նըն Ֆուրունուհուա իշէեէն խրոմէթ-  
ճիւր պէյնիւտէ թօրլանըլան, վէ Գէորդ  
աղա թագուրով մարիֆէթիլէ թարա-  
ֆըմըգա կէօնտէրիլէն իեանէեի մա թէ-  
շէքքիւր պէեան իտէրիզ :

ՂԸ :

|                             |     |
|-----------------------------|-----|
| Գառնիկ աղա թագուրով         | 45  |
| Արրահամ աղա Նշանեան         | 40  |
| Պ. Միքայէլ Մուրատեան        | 20  |
| Ղազէր աղա Բարութիւնեան      | 40  |
| Գաւիթ վէ Յարութիւն աղալար   | 8   |
| Կալուկ աղա Յարութիւնեան     | 5   |
| Յօհաննէս աղա Բարսեղեան      | 5   |
| Համբարձում աղա Նիկողոսեան   | 5   |
| Աւետ աղա Գրիգորեան          | 5   |
| Միքայէլ աղա Գաբօեան         | 4   |
| Պողոս աղա Սարգիսեան         | 4   |
| Հիւսէյին աղա վէլտիէ Իպրահիմ | 5   |
| Թօրալ Հասան աղա             | 5   |
| Տելի » »                    | 5   |
|                             | 404 |

— Կէշէն ճիւղա-իրթէսի կիւնիւ չը գարըւան Մէճմուտա, մարտ 18 թաւրիսէ Զէյթինտէն կէլմէ պիր մէքթուպ օգուենմուշ, վէ մէգքիւր մէքթուպա նէ, զարէն, գաննէն պիր գաշ երեզ, վէ պէլքիտէ պին քիշի գատար գաթօլիքիսի գապուլ իթմիշ իմիշ, շէօլէ քի, կիւեա «գաթօլիքիսի գապուլ իտէն կիւրուհ թագըմ թագըմ կիտիպ Կիւեմէս գերապայծառը թէպրիք իթմիշէր, հաթթա գուտտասը շէրիք թագուիս գըլընորդընտա, պուլուենտուգլարը մահէլ տար օլտուղուենտան, պիր տամա շըգըլմըշ, վէ էյրէթի գուրուլան պիր խորան էթրաֆընա պէն նէֆէրտէն գիւտտէ քէսան պիրիքմիշ, վէ քէմալի տիգգաթ, տրպու վէ թաաղիմ իլէ մէգքիւր քիլիսէ տուալէրիտէ, խիթամընա գատար հապըր պուլուենմուշ շար իմիշ:

Պու մէքթուպուա էկէր եալան եօգիսէ, բէք յօգ եանլըշ պուլուենմալը տըր, չիւնքի, մարտ 24 թարիսիւ միւթէպէր պիր եէրէ կէլէն պիր մէքթուպա նէգալէն, եալընըզ պիր գաշ քիշի Գաթօլիք քիլիսէսիւնէ միւրաճաթ իթմիշ տիր:

Կէրչի, պիր թագըմ կիւրիւլուիւլէր հէմէօլէ պիր վալթ ու սըրատա, վէ հէմուէ սիւաշլար պոշալուրարագ, պիր եպիսկոպոսուն Զէյթինէ կիրմէսինտէ, էհալինին խընճախընճ սէյրէ շըգմասը, վէ տամ պաշընտա իճրալէ կէլէն պիր պատարագ վալթինուէ պինլէրճէ քէսալըն հապըր պուլուենմասը թապիի տիր, գիրա, պէնիի առէմ սէյրէ մէրագլը օլտուղուենտան, էն քիւչիք պիր վուգուաթտա տալի, հէր միլլէթ վէ հէր մէգհէպուէն յալալարըն իզտիհամ իւզըն թէ մաշասընա գօշու շաճագլարընտա շիւրհէ եօգ տուր: լաքին, Մէճմուտա անլաթտըրըմալ իսթէնիլտիկի կիպի, պիլա սէպէպ վէ Ֆայիտէ, պուտալալըզ իտէրէք, երեզլէրճէ քէսանըն թէպտիլի քիլիսէ իյլէմէսի իհթիմալին տախիլինտէ տէյիլտիր: հէլէ տամ պաշընտա իճրա օլու, նան պիր գուտտասը շէրիքի, էհալինին քէմալի տիգգաթ վէ տրգու իւզըն տիյալէմէսինէ իթիմալ տիտէմէյիլ, չիւնքի եէնի պիր շէյ օլմաեղպ, իլա պին տէֆա կէօրտիւքլէրի պիր շէյ տիր: էկէր տամ պաշընտա իճրա օլմասընա տիգգաթ իթմիշէր իսէ, իհթիմալտէն տիր: վէ թաաղիմ իւզըն պուլուենտուգլարընա կէլտիքտէ, Զէյթինիլէրին մէգքիւր հալէրի, թէպտիլի մէգհէպ իթմէլէրինէ պիր ալամէթ օլմաեղպ, իլա մէգհէպճէ գալթէն տէրքեար օլան հիւրմէթ վէ լիալէթլէրինէ պիր ալեամէթի ազիմէ սալընա սէպա տըր:

— . . . խմբագիր: Ծիածանի մեծապատիւ խմբագրոյն իր 23դ թուոյն մէջ, իրեն ուղղուած հրատա-

րակելի նամակներու մեծ մասին դէմ ծանուցմունք վերնագրով պղտի յօդուածի մը մէջ քաղաքավար կերպիւ ըրած դիտողութեանը հակառակ՝ անգուսպ նամակագրաց ուշադրութիւնը գրաւելու տեղ, անխելի եղած է: Վասն զի երկու շաբաթ ետքը այսինքն մարտ 23 թերթին մէջ, դարձեալ զըրպարտութեամբ եւ չարամտութեամբ լի «քահանայական յորդոր մը» վերնագրով քաղաքէս գրուած նամակ մը կարգացինք, որ թէպէտ բոլորովին թշնամական ոգով գրուած ըլլալը ամէն տողերէն յայտնի, եւ այս տեսակ գրութիւններն ալ ընթերցողաց հաճութիւն չ'տալը գիտեմք, բայց եւ այնպէս յանդուգն յարձակման մը դէմ, անմեղութիւնը պաշտպանելի նուիրական պարտք մ'ըլլալուն, ստիպուեցանք մենք ալ ինչ որ ճշմարտութիւն է հրապարակաւ յայտնել: Վերոյիշեալ նամակագիրը քահանայական յորդորին վրայ, առ հարկի քանի մը խօսք ծամծմելէն յետոյ իր բուն նպատակին այսինքն երկու քահանայից դէմ անխղճաբար յարձակելով անոնց պատիւը մրտնդու ջանացեր է: . . . մենք որ սոյն երկու քահանայից մէկուն՝ վերոյիշեալ յորդորը չ'ստորագրելուն պատճառը քաջ գիտեմք, կանխաւ բողոքելով նամակագրին զրպարտութեանցը դէմ՝ այն ա. ծականները որոնք իր թշնամութեան, տըմարդութեան եւ վատ յարձակմանը ապացոյց կրնան ըլլալ, իրեն կը դարձնեմք ըստ տաճկական հոգակաւոր առածին, «քէմ սէօզ քէմ ագճէ սահապընըն տըր»: Եւ բնաւ չ'եմք զարմանար անոր այս կերպ ընթացից վրայ: . . .

Հայ ազգը, նոյնպէս եւ օրինաւորութիւն սիրող իր ճշմարիտ եւ ազգասէր կղերը, փրկարար Սահմանադրութեան կենսատու հիւթը վեց տարի ծծելէն ետքը, այնքան երախտամոռ չ'են կրնար գտնուիլ իրեն, հապա ամեն գործոց մէջ դարձեալ իրենց առաջնորդ ունին զնոյն իսկ Սահմանադրութիւնը, որ թէպէտ եւ հիմակու հիմայ դեռ որոշ կերպարանք մը չ'ունի, բայց սակայն օրինաւորութիւնը յարգող եւ բոլոր ճշմարիտ ազգասէրներու սրտին մէջ դեռ կը թագաւորէ, ստոյգը խօսելով մենք որ յորդորը չ'ստորագրող երկու քահանայից մէկուն ընթացքը միայն անաչառութեամբ քննած ենք, նոյն քահանային՝ կըսեմք որ օրինաւորութեան ջերմ պաշտպան ըլլալը, եւ ազգին արդի ողորմելի կացութեանը վրայ իրմէ խիստ շատ աւելի ցաւիլը եւ որ մեծն է գործելը գիտեմք, միայն անոր համար կը պնդեմք որ մեծ իրաւունք ունէր յորդորը չ'ստորագրելու: Վասն զի կը հարցնեմք մեր Արգոյ նամակագրին, ո՞ր իրաւանց մէջ տեսնուած է արդեօք, առանց ժողովոյ, եւ իւրաքանչիւրին ազատ կարծիքը եւ հաւանութիւնը առնելու այսպիսի հրապարակական յորդոր մը հրատարակելու սովորութիւնը, գիցուք թէ տասնկ անպատեհութիւն մը տեղի ունենայ ինչպէս որ հոս, բայց մի՞թէ ուրիշներու անիրաւ գործողութենէ յառաջ եկած օրինաւոր հետեւութիւն մը, իբր յանցանք ներկայացնելը իրաւունք է: Ըստ մեր ճշմարտախօս նամակագրին իրաւունք է, որպէս զի

վերոյիշեալ երկու քահանայից, յորդորը չ'ստորագրելը իր սատանայական որոգայթ մ'է ըսածը նոյն իսկ իր վրայ ստուգուի, եւ յիւրաւի վասն զի քիչ վարպետութիւն չ'է այսպիսի դատ մը վաստակելու ելնելը: . . .

Կը փութամք ծանուցանել նաեւ որ նոյն յորդորը ստորագրող քահանայից մէջ այնպիսիներ գտնուած են, որոնք նոյնպէս առանց ժողովի հրաւիրուելու, եւ առանց հաճութիւնին ու կարծիքին հարցուելու պատրաստ յորդոր մը ստորագրելու համար իրեն ներկայացուած առնեալ առանց կարգաւոր չ'ստորագրած է ըսելով թէ մի՞ կարգար ես չըկարգացած ալ կ'ստորագրեմ: Ահա՛ արգոյ ընթերցողք նոյն յորդորը ստորագրող ինն քահանայից այս օրերս ի՞նչ կերպ արթնցած եւ սթափած՝ եւ դէթ ազգասիրութիւն մը ցցուցած ըլլալուն ամենամեծ փաստերը: . . . բայց մենք նոյն յորդորին հրատարակութիւնը չ'էթէ ուրիշ բան, հապա ումանց շաղելիք հացին կղերին միջոցաւ, իբրեւ խմոր մը պատրաստելու նիւթ ըլլալը կը հասկընամք:

Պէտք էինք քիչ մ'ալ արգոյ նամակագրին անմեղներու հառաչանաց գոլորշիանալուն, եւ անկէ ամպեր ձեւանալուն, եւ ամպերէն ալ անձրեւ, եւ անձրեւէ ալ կայծակներ թօթափելուն՝ ճարտասանական աստիճան կամ վերելք ըսուած կանոնին վրայ տեսութիւն ընել, բայց հոս տեղ մեր միտքը ճարտասանութեան կանոններու, եւ բնական աշխարհագրութեան վրայ բացատրութիւններ տալ չ'ըլլալով, եւ գոհութիւն աստուծոյ հորիզոնն ալ պարզ եւ հանդարտ, եւ այսպիսի սպառնալից հետք մը չ'նշարկելու՝ այսքանս բաւական կը համարեմք: Այսու ամենայնիւ արգոյ նամակագիրը անմեղները դաւելէ եւ զրպարտելէ հեռու կենալու, եւ քըրխատոսի ձայնին հետեւելու հրաւիրելով, նամակիս ակամայ երկարութեանը ներուճն կը խնդրեմ, եւ յուսալով որ ազգօգուտ օրագորոյդ մէջ անկիւն մը շնորհելու կը բարեհաճիք:

Մնամ միշտ երախտապարտ: 1867 ապրիլ 15 Չմիւռնիս: Մ. Կ.

Ի Լ Ա Ն Ա Թ  
Թ Ա Տ Ր Ո Ն Ն Ա Ո Ւ Մ  
1867 ԱՊՐԻԼ 29 ԵԱԲԱԹ ԳԻՇԵՐ ԺԱՄ 2  
ԱՐՏԱԲՈՅ ԿԱՐԳԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆ  
ՎԵՐՋԻՆ ՆՊԱՍՏ  
ՕՐ. Ե. ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ Տ. Մ. ՊԻԼԵՃԻԿԼԵԱՆ  
Ե Ի  
ՕՐ. ՎԻՐԳԻՆԻԱ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ  
ԴԵՐԱՍԱՆՈՒՀԵԱՑ  
Հ Ա Ն Դ Է Ս Ա Չ Գ Ա Յ Ի Ն  
ԱՆԴ. ԿԱՅՑԵՍ ԵՒ ՋԼՈՅՍ ՄԻ ՏԵՍՑԵՍ  
Կ Ա Մ  
Ա Ր Տ Ա Ի Ա Չ Դ Բ.  
Թատրերգութիւն իշտրա արարուած  
Եւ ի մի պատկեր հանդերձ երգա-

խառն վերջաբանով մը որ կատարի  
ի վերջն Մասեաց:

ՀԱՆՐԱՆԱԳՈՒԹԻՒՆ Պ. Վ. ՓԱՓԱՋԵԱՆԻ

Ի Լ Տ Է Կ Օ Ն Տ Ա Յ Ի

Երրորդ արարուածին մէկ կտորը, որ պիտի  
հանգիստցնէ

ՕՐ. ՎԻՐԳԻՆԻԱ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

Իւր փոքրիկ ընկերներովը

Այս օրուընէ տոմարները կը ծախուին  
հետեւեալ տեղերը:

Իւսկիւտար Արամեան ընկերութեան ըզ-  
բօսարանը:

Սամաթիա Հայկական ընկերութեան ըզ-  
բօսարանը:

Խասգիւղ Պ. Մանուկին սրճանոցը:

Պէշիքթաշ Ահմէտ պէշի զբօսարանը Գ.  
Վարդապետէ:

Մահմուտ բաշա Պ. Յ. Գաֆաֆեանի  
գրատունը:

Պահէ գարու Պ. Գրիգորի սրճանոցը:

Բէրա Թէատրօին քով ծխավաճառ Օհան  
աղա Յակոբեանին խանութը:

Պահէ ճիւղ պիշարէ կիանոնտան օլա-  
րագ, սիւտ անալոյդ պիւր եւր պուլմագ  
նիւթ թիւի, իւշ գարը կէլմիշ տիր պու-  
թարաֆա, հէր քիմին լիւղու մի վար ի-  
սէ, իւսկիւտարու Ս. Խաշ Եկեղեցի սինէ  
միւրաճաթ իտէրէք, օնտան սիւալ իթ-  
մէսի զէվաթը իսյրիւսահանա իրպար զը-  
լընըր:

ԱԹԷՇ ՎԷ ԷՕՄԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ

Հիւրերէն Շէյխէ Պըլիւնի Վէ Շէյխէ

Կոյի Սիւրբէն Գոմէշէն:

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANCE  
COMPANY.

2,000,000 Ինկիլիզ լիրաք, ասըլ սէրմայէսի  
2,250,000 Թահիթը Էմիլիէթտէ օլարագ իրաուը  
600,000 Սէնէվի վարիտաթը

Պու գումարանա 4809 սէնէվինտէ եանի  
պօւնտան 58 սէնէ Էվիլէ թէշքիլ օլունուպ,  
չիմօի իսէ, քէնտի սէրմայէսինտէն պաշգա,  
Թահիթը Էմիլիէթտէ վաղ օլունմուշ օլան պիւ-  
րիւք մէպլալի սայէսինտէ, տէրքեար օլան  
էն զիեատէ Էմիլիէթտէ գումարանալարըն սը-  
րասընա կէշմիշ տիր. վէ հաթթա մէզքիւր  
գումարանա իչինտէքի սիկուրթաճըլար տա-  
խի քէնտի զարարարընա զարըլըք պիւր սի-  
կուրթա Թահիթընտա պուլունմագտա տըրլար:

Մէզքիւր գումարանա ալէլիսուսու, կէ-  
րէք մաղաղալարտա, վէ կէրէք իսթանպօլ  
վէ Գալաթա կիւմրիլքիւնտէ կէրէք քէն-  
տիլէրին օլուպ, վէ կէրէք Էմանէթէն իւհ-  
տէլէրինտէ պուլունարագ մալ վաղ իթմիշ օ-  
լան թիւճճարալարա, վէ իսթանպօլտա վէ ճի-  
վարարընտա պուլունան էվ, մաղաղա վէ  
սայիթ էպիլիէ սահիպլէրինէ, վէ հէր սընըֆ  
տիւքքեանը վէ ֆապրիգաճըլարա, վէ Էմվալ

ու էշեանըն սիկուրթա իթմէք իսթէյէն  
քիւրաճըլարա, իլան վէ պէեան իտէրքի, զիւ-  
տէ մուհարթը իմզա սահիպի, մէզքիւր Գոմ-  
րանեանըն վէ քեալէլիսամէսի աշքեամընճա,  
աթէյէ գարըն հէր նէ գատար միւտտէթ ի-  
չին օլուր իսէ օլուն, էհվէն ֆիեաթլա սի-  
կուրթա մուամէլէսի իթմէքլիյէ բուխաթը  
քեամիլէսի վար տըր, վէ հէր նէվի գարա-  
րը, քէմալի հաղըլըքալա թաղմինէ հաղըրտըլ  
Պու պապտէ տահա զիեատէ մալիւմաթ  
քէսպ իթմէք իսթէեէն, իսթանպօլտա վա-  
գը Շէրիֆ-բաշա խանընտա 7 նիւմէթօլու  
օտաւտա Համարճուլ աղա Յովսէփեանա,  
միւրաճաթ իլլէեէնէք տիր:

Գալաթա կիւմրիւք սօգաղընտա  
54 նիւմէթօլու մաղաղաւտա գումարանա  
աճէլթօսունա:

ՌԻԼԻԱՄ Բ. ՍՈՒԱՆ

Է Լ Շ Ա Ր Գ

Ֆ Օ Թ Օ Կ Ր Ա Ֆ Շ Ի Բ Ք Է Թ Ի

Պէթօղլուհեսա ՏՕՂԻՈՒ ԵՕԼՏԱ Ն. 459

Բուլի ապրիլ 20 տէն իթիպարէն մէզ-  
քիւր ֆօթօկրաֆիսանէտէ ստթըլաճագ  
տըր:

Վեհափառ Գեորգ Կաթողիկոս հաղ-  
րէթլէրինի թասլիթի թապիլիսի:

Պէլիւք գըլթա

Գարթ ալալիւմ

Ն. Պ. Իշ պու թասլիլէրի մէզքիւր  
ֆօթօկրաֆիսանէտէն վէ իլէրուտէ կէօս-  
թէրիլէնէք մաշէլլէրուէն մատա, սալիթ  
հէր նէրէտէ սաթըլաճագ օլուր իսէ, գալպ  
եախօտ թաղլիտ մաղաղընտա թուլու-  
լաճագ տըր:

ՀԱՎԱՏԻՍԹԹԸ ԹԷԼԷԿՐՈՖԻԹԷ

(ՈՒՆԻՆ ՀՈՒՆ ԴՈՒՆՔԷՆԻՆ)

Լօնտա 6 մայիս, ախշամըն սաաթ 5  
վէ 50 տաղըզասընտա:

Էսհամը ումուլիյէ Լօնտա գաբանըր.  
Ալըճը . . . . . 288-7  
Սաթըճը . . . . . 291-8

Փարիս, 6 մայիս, ախշամըն սաաթ 8  
վէ 50 տաղըզասընտա:

Ֆրանզֆօրթ, Վիէննա վէ Պէրլին պօր-  
սալէրի կէվէք հալտէ տիրլէր:

Խայրաբադ թէվաթուրլար կէղմէքէ իսէ-  
տէ, տուէլի մուաղլամանըն հէմ-էֆքեար  
պուլունտուղլարը գըլմընտա, Բաթրի նամ  
ղաղթա թէէմին իտէր:

Լօնտա, 6 մայիս ախշամըն սաաթ 7  
վէ 50 տաղըզասընտա:

Ինթիլիապ իսահաթը մատտէսի թարաֆ-  
կիլլէրինտէն խայրիճէ քէսան տիւնքի կիւն  
Հայտ Բարքտա թէճէմիլի իթմիշլէր իսէտէ,  
հիշ պիւր ուլղունտուղլուք վուգու պուլմագ-  
սըլըն տաղըլմըլար տըր:

Պէրլին 6 մայիս:

Կաղէթ տիւ Նօր նամ զաղէթա գօնֆէ-  
րանտան էվիլէ Լիւքսէմպուրկտան ասաքի-  
րինի իլղարմագ իչին Բուխարանա թէքլիֆ  
օլունմաղըն իսթէր:

ԷՄԹԱՍՅԸ ՏԱԽԻԼԹԵՑԷ

(Բիշաշա տուրղուն սաթըլ ԵՕԳ.)

|                       | օգգասը | ՊՐԶ.ՎԻՐ. | ՊՐԶ.ՎԻՐ. |
|-----------------------|--------|----------|----------|
| Մահմուդիյէ            | 140-   |          |          |
| Ալֆիօն բրիմօ          | 200-   | 210      |          |
| Մաղը սիլա             | 15-    |          |          |
| Մաղը ապլագ            | 7-30   | 9-       |          |
| Նարաղը Անաթօլու քիլիլ | 6-     |          |          |
| Նարաղը » Երզնանըլ     | 12-    | 14-      |          |
| Ճէհրի բրիմօ           | 12-30  |          |          |
| Քիթիլէ բրիմօ եաբրագ   | 50-    | 52-      |          |
| Բամուդ Ատանա          | 9-30   |          |          |
| » Կէյվէ պիլրինճի      | 11-30  |          |          |
| » Խարբուլթ            | 9-30   |          |          |
| » Աճէմ Բուսիա         | 9-30   |          |          |
| Քէթիլայիս             | 11-10  |          |          |
| Թիֆթիք վան            | 20-    | 21-      |          |
| Թիֆթիք Էնգարէ բրիմօ   | 55-    | 56-      |          |
| Անիսուն Անատոլու      | 5-30   |          |          |
| » Բուլէլի             | 5-     |          |          |
| » Սաղըզ               | 7-30   |          |          |
| Պալ մուսու            | 25-    | 25-      |          |
| Սալէպ                 | 15-    | 15-      |          |
| Մահլէպ                | 7-     |          |          |
| Գօլուն տէրիսի բրիմօ   | 6-30   |          |          |
| Քէլի » թիլլիլ »       | 10-    | 10-00    |          |
| Գօլուն տէրիսի իքինճի  | 5-30   |          |          |
| Պիլրինճի գօլա գուրու  | 160-   |          |          |
| Իքինճի » »            | 155-   |          |          |
| Ֆիլաթիլ պիլրինճի      | 500-   | 550-     |          |
| Տէմիրտաշ չէքի         | 500-   |          |          |
| Կիւրճի իլէլի Օլգա     | 500-   |          |          |
| » » Կարապաղ           | 250-   |          |          |
| » » Նօալի             | 550-   |          |          |
| Թայլան քիլէ           | 38-    | 30-      |          |
| » Տուրօ Բուլէլի       | 25-    |          |          |
| Գըղըճա թուրա          | 50-    |          |          |
| » Բուլէլի             | 20-    |          |          |
| Խամայիլ               | 58-    | 59-      |          |
| Արիա Խայրալիլ         | 17-    |          |          |
| Արիա Բուլէլի          | 18-    |          |          |
| Գօգ օրօզ              |        |          |          |

ԷՄԹԱՍՅԸ ԷՃՆԷՊԻԹԵՑԷ

|                                        | օգգասը  | ՊՐԶ.ՎԻՐ. | ՊՐԶ.ՎԻՐ. |
|----------------------------------------|---------|----------|----------|
| Կահվէ պիլրինճի 100                     | 1000-30 | 950-     |          |
| » իքինճի » »                           | 850-    | 900-     |          |
| » իւլիւնճի » »                         | 780-30  |          |          |
| Թօզ չէքէր Ֆրանսի. 44                   | 220-    | 225-     |          |
| Շէքէր Հօլանտա » »                      | 227-    | 228-     |          |
| Կալայ » »                              | 685-    |          |          |
| Չէլիք իքի 00 » »                       | 175-    | 180-     |          |
| Չէլիք պիլր 0 » »                       | 190-    | 175      |          |
| Թիմուր, չըպուդ                         |         |          |          |
| Կասըր Եուլալարագ » »                   | 68-     | 75-      |          |
| Թիմուր Եարմա չի-<br>վիլիք » »          | 72-     | 75-      |          |
| Սաճ Նիւմէրօ պիլր-<br>տէն 14է գատար » » | 115-    | 120-     |          |
| Թէլ չէմպէր » »                         | 90-     | 92-      |          |
| Մօր պաղամ » »                          | 60-     | 65-      |          |
| Չաճը գըպըրը » »                        | 57-     | 58-      |          |
| Շապ ինկիլիզ » »                        | 70-     |          |          |
| Կէօզ թաշը » »                          | 5-30    | 6-       |          |
| Չիվիս » »                              | 125-    | 150-     |          |
| Կըրմըզ շարապիսօր » »                   | 65-     | 65-      |          |
| Կըրմըզ քիլէճիսօր » »                   | 52-     | 55-      |          |
| Պիպէր » »                              | 5-30    | 5-30     |          |
| Նըշաուրը » »                           | 61-4    |          |          |
| Թէնէքէ խաշ մարգա չիֆթէ<br>սանտըզ » »   | 528-    | 550-     |          |
| Բօմ ինկիլիզ կալուն » »                 | 11-     | 12-      |          |
| Բօմ Ամէրիգա » »                        | 9-      |          |          |

ՍԱՀԻԳ ՂԱՋԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԱՆԷՍԻՆԵՑԷ  
ԳԵԹ-ՕՂԼԵԹԱ ՏՕՂԻՈՒ ԵՕԼՏԱ, ՅՕԹՕՐԵՅԱ ԱԳՅԱԼԼԵ  
ԳՐԱԾԵՐԼԷՐ ԳՐԱԾԵՐԼԵԱ ՆԻՍԵՐՕ 467: